

Ministerstvo zemědělství
Výklad sekce vodního hospodářství

Čj.: 2755/2007-16300

Věc: Individuální zásobování domácností pitnou vodou
[k § 38 odst. 9 vodního zákona a k čl. II bodu 2 zákona č. 20/2004 Sb.]

Dotaz:

Který odběr podzemní vody se považuje za odběr podzemní vody ze zdroje určeného pro individuální zásobování domácností pitnou vodou? Je pojem domácnosti v tomto smyslu stejný jako u vypouštění odpadních vod (§ 38 odst. 9 vodního zákona) a ve vyhlášce č. 183/2018 Sb., o náležitostech rozhodnutí a dalších opatření vodoprávního úřadu a o dokladech předkládaných vodoprávnímu úřadu, ve znění pozdějších předpisů?

Výklad:

Za odběr podzemní vody ze zdroje určeného pro individuální zásobování domácností pitnou vodou se považuje odběr podzemní vody, u něhož je účelem nakládání s vodami uvedeným v platném povolení k odběru podzemní vody odběr vody pro zásobování domácností pitnou vodou nebo je použita jiná formulace vyjadřující tento účel.

V případě, že v povolení k odběru podzemní vody není účel nakládání s vodami uveden, se za odběr podzemní vody ze zdroje určeného pro individuální zásobování domácností pitnou vodou považuje odběr podzemní vody fyzickou osobou pro účel zásobování své domácnosti, a to podle prohlášení oprávněného, není-li zjištěn opak. To platí i v případech tzv. historických studní existujících před rokem 1955 (viz. výklad Ministerstva zemědělství k vodnímu zákonu č. 70).

Odběr podzemní vody sloužící kromě zásobování domácností i pro podnikatelskou činnost nelze považovat za odběr podzemní vody pro individuální zásobování domácností pitnou vodou.

Pojem „domácnost“ je ve vodním zákoně i ve vyhlášce č. 183/2018 Sb., chápán jako fyzická osoba nebo společenství fyzických osob, které spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby tak, jak jej dříve definoval občanský zákoník z roku 1964 (zákon č. 40/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů) ve svém ustanovení § 115.

Odůvodnění:

Podle ustanovení článku II bodu 2 zákona č. 20/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, končí dnem 1. 1. 2008 platnost povolení k odběru povrchových a podzemních vod a povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a podzemních, která nabyla právní moci před datem 1. 1. 2002. To neplatí pro povolení k odběrům podzemních vod ze zdrojů určených pro individuální zásobování domácností pitnou vodou.

Zdroje, zejména studny a vrty, jsou určeny pro individuální zásobování domácností pitnou vodou v případě, že je v povolení k nakládání s vodou výslovně uveden účel, pro který se odběr podzemní vody povoluje, jako zásobování domácností pitnou vodou.

Ve většině starších povolení k nakládání s vodami není uveden žádný účel, pro který se odběr podzemní vody povolil. V takovém případě je třeba za odběr podzemní vody ze zdroje určeného pro individuální zásobování domácnosti pitnou vodou považovat odběr podzemní vody realizovaný fyzickou osobou pro zásobování své domácnosti vodou, a to podle prohlášení této osoby, není-li zjištěn opak. I v těchto případech jde o zásobování domácnosti pitnou vodou ze zdroje, který je k tomu fakticky určen, zejména studny nebo vrtu.

O individuální zásobování domácnosti pitnou vodou nejde např. v případě odběru podzemní vody pro provozovny v místě trvalého bydlení nebo jinde, např. v místě rekreační chaty či chalupy (kadeřnictví, pohostinství, truhlářství, zahradnictví apod.) v souvislosti s výkonem podnikatelské činnosti.

Pojem „domácnost“ byl použit ve vodním zákoně a k němu přijaté prováděcí vyhlášce č. 432/2001 Sb., o dokladech žádostí o rozhodnutí nebo vyjádření a o náležitostech povolení, souhlasů a vyjádření vodoprávního úřadu, platné do 31. 8. 2018 ve smyslu definice uvedené výslovně v § 115 tehdy platného občanského zákoníku z roku 1964. Tento pojem byl použit ve stejném smyslu i ve vyhlášce č. 183/2018 Sb. v ustanoveních § 1; 4; 5; 7; 12; 13; 23; 25 a 26.

Od 1. 1. 2014 byl tento předpis nahrazen novým Občanským zákoníkem (zákon č. 89/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů), který definici pojmu „domácnost“ neobsahuje. Definice pojmu „domácnost“ podle shora citovaného ustanovení je však všeobecně přijímána a aplikována ve všech oblastech práva i po účinnosti nového občanského zákoníku.

Může se tedy jednat o speciální podmínky pro nakládání s vodami – povolení odběru podzemních vod nebo vypouštění odpadních vod v případech, kdy je činí jednotlivé fyzické osoby nebo skupiny fyzických osob, které spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby. Přitom není rozhodné, zda nakládají s vodami v rodinném domku, ve stavbě pro rodinnou rekreaci nebo jen na pozemku (např. zahradě).

V rámci „domácnosti“ může být nakládáno s vodami i pro napájení zvířat nebo vypouštění odpadních vod od nich, pokud se při jejich chovu nejedná o podnikatelskou činnost nebo činnost zemědělského podnikatele.

V Praze dne 31. ledna 2007

Aktualizováno dne 6. září 2019

Ing. Aleš Kendík

náměstek pro řízení sekce vodního hospodářství